

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

7. maj 2018

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 72 (Alm. del) af 20. november 2017 stillet efter ønske fra Joachim B. Olsen (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren beregne selvfinansieringsgraden af at nedsætte kommuneskatten med 1 pct. point? Selvfinansieringsgraden beregnes både for kommunen og for de samlede offentlige finanser, hvor der for kommunen både tages højde for fiskale eksternaliteter (adfærdseffekter påvirker provenu fra statsskatter samt at tilbageløbet tilfalder statskassen og ikke kommunekassen), udligning (adfærdseffekter øger skattegrundlaget i kommunen og derigennem udligningen) samt eventuelle effekter på bloktilskuddet i efterfølgende år. Selvfinansieringsgraden defineres som summen af alle afledte effekter (inkl. tilbageløb) divideret med det umiddelbare provenutab. Beregningerne bedes foretaget for hver enkelt kommune ligesom der ønskes et vægtet gennemsnit for alle kommuner under et. Udover selvfinansieringsgraden ønskes også en rapportering af det umiddelbare provenutab og de afledte effekter (fordelt på hver af de nævnte effekter) for hver kommune.

Svar

En nedsættelse af kommuneskatteprocenten i fx Allerød med 1 pct.-point i 2018 vurderes at give anledning til et umiddelbart provenutab fra kommuneskatten på 56 mio. kr., svarende til et tilsvarende umiddelbart tab af skatteindtægter for kommunen, *jf. tabel 1 sidst i svaret*. Af dette er der et tilbageløb på 14 mio. kr. Tilbageløbet består primært af øgede indtægter fra afgifter, som tilfalder staten.

En nedsættelse af kommuneskatten vurderes at bidrage til et øget arbejdsudbud og dermed et dynamisk provenu fra øgede skatteindtægter. Det dynamiske provenu af en én procent reduktion i skatteprocenten i Allerød kan opgøres til 1 mio. kr. for kommunen og 3 mio. kr. for staten. Arbejdsudbudseffekterne består af en timeeffekt og en deltagelseseffekt, hvor deltagelseseffekten dog i dette tilfælde er relativt beskedent, idet ændringen i kommuneskatten gælder såvel overførselsindkomst som arbejdsindkomst.

Beregningsteknisk er det lagt til grund, at det dynamiske provenu fra kommuneskatter tilfalder kommunen, mens det dynamiske provenu fra de øvrige skatter (inkl. kirkeskat) og tilbageløb tilfalder staten. Det antages ligeledes, at eventuelle besparelser på overførselsindkomster tilfalder staten.

Det skal bemærkes, at den afledte virkning på arbejdsudbuddet i kommunen kan have andre positive virkninger for lokalområdet end den indregnede virkning på kommuneskatteprovenu.

Med udgangspunkt i en selvfinansieringsgrad opgjort som tilbageløb og dynamisk provenu i forhold til det umiddelbare provenu¹, kan der opgøres en selvfinansieringsgrad på 2 pct. for Allerød kommune (før eventuelle effekter gennem udligningsordningen) og 29 pct. for staten af en nedsættelse af kommuneskatteprocenten med 1 pct.-point i Allerød kommune. Den store forskel skal især ses i lyset af, at tilbageløbet tilfalder staten.

Opgjort på denne måde bliver den samlede selvfinansieringsgrad af skattenedsættelsen lig med summen af selvfinansieringsgraden for kommunen og staten².

Der tages i beregninger ikke højde for flytninger mellem kommuner som følge af ændrede skatteincitament.

Finansministeriet har anmodet Økonomi- og Indenrigsministeriet om at bidrage med en beregning af afledte ændringer i tilskuds- og udligningsbeløb til kommunerne. Det modtagne bidrag, med skønnede afledte ændringer i tilskuds- og udligningsbeløb ved en sænkelse af kommuneskatten i hver af landets kommuner, er indsat i tabel 1 nedenfor.

Det kan i den forbindelse oplyses, at en nedsættelse af skatteprocenten i en given kommune som udgangspunkt ikke har indflydelse på udligningen, idet udligningen overordnet er baseret på kommunens beregnede udgiftsbehov og kommunens skatteindtægter beregnet ud fra *en landsgennemsnitlig skatteprocent*.

Imidlertid er der en regel om et loft for udligning – såkaldt overudligning – som afhænger af kommunens skatteprocent. For kommuner der er omfattet af overudligning – hvilket er kommuner med en lav skatteprocent - vil en ændring i skatteprocenten få betydning for kommunens tilskuds- og udligningsbeløb. For disse kommuner vil en nedsættelse af skatteprocenten bidrage til en reduktion i tilskuds- og udligningsbeløbet, hvis de er nettobetallere i udligningssystemet og omvendt, hvis de er nettomodtagere i udligningssystemet.

Således vil en nedsættelse af skatteprocenten i Allerød med ét pct.-point betyde en umiddelbar gevinst fra udligningsordningen, idet Allerød har en relativt lav skatteprocent og er nettobetallere i udligningssystemet, mens en tilsvarende nedsættelse i Brøndby kommune vil betyde et tab for kommunen, idet Brøndby kommune har en relativt lav skatteprocent og er nettomodtagere i udligningssystemet.

¹ Normalt opgør Finansministeriet selvfinansieringsgraden som det dynamiske provenu i procent af det umiddelbare provenu efter tilbageløb.

² $SFG_{\text{samlet}} = \frac{\text{dynamisk provenu}_{\text{kommune}} + \text{dynamisk provenu}_{\text{stat}} + \text{tilbageløb}}{\text{Umiddelbart provenutab}} = SFG_{\text{kommune}} + SFG_{\text{stat}}$

Hertil kan forventes en afledt virkning i udligningssystemet som følge af øget arbejdsudbud blandt kommunens borgere. Det øgede arbejdsudbud vil bl.a. afspejle sig i øget beskæftigelse og lønindkomst og dermed også et øget beskatningsgrundlag, som indgår i grundlaget for udligningen.

Den anførte ændring i udligning i tabel 1 indeholder såvel den direkte virkning gennem overudligningsordningen som den indirekte virkning gennem øget beskatningsgrundlag.

Det skal bemærkes, at den opgjorte virkning fra udligningen afspejler den isolerede virkning for den pågældende kommune, men ikke de afledte virkninger heraf for de øvrige kommuner. Beregningerne afspejler heller ikke evt. afledte konsekvenser for andre kriterier i udligningen samt de kommunale udgifter.

Af tallene fra Økonomi- og Indenrigsministeriet fremgår det, at ændringen i udligning ved en nedsættelse af skatteprocenten med 1 pct.-point udgør en besparelse på 12 mio. kr. for Allerød kommune, hvilket skal ses i lyset af, at kommunen er nettobetaler i udligningssystemet. Dermed er kommunens selvfinansieringsgrad 24 pct. efter udligning, hvoraf langt den største del kommer fra ændret betaling til udligning.

Selvfinansieringsgraden inklusive virkningen fra udligning varierer meget på tværs af kommuner – såvel i forhold til størrelsesorden som i forhold til retningen. Således er selvfinansieringsgraden i Brøndby -60 pct., hvilket vil sige at det umiddelbare provenutab på 52 mio. kr. øges med 60 pct. til 83 mio. kr., når afledte virkninger fra arbejdsudbud og udligning indregnes.

Tabel 1**Selvfinansieringsgrad for hhv. kommune og stat ved reduktion af kommuneskatten med ét pct.-point**

Kommune	Umiddelbart provenu- tab	Tilbage- løb	Ændring i skatte- pligtig indkomst	Ændring i udligning	Dynamisk provenu		Selvfinansieringsgrad Kommune		
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Kommune	Staten	Ekskl. udligning	Inkl. udligning	Staten
					Mio. kr.		Pct.	Pct.	Pct.
Albertslund	-43	11	3	-1	1	1	2	0	27
Allerød	-56	14	6	12	1	3	2	24	29
Assens	-61	15	4	-1	1	2	2	0	27
Ballerup	-89	22	5	-1	1	2	1	0	27
Billund	-40	10	4	-6	1	2	2	-13	29
Bornholm	-56	14	3	-1	1	1	1	0	27
Brøndby	-52	13	5	-32	1	2	2	-60	29
Brønderslev	-53	13	4	-1	1	2	2	0	28
Dragør	-26	6	3	4	1	1	3	19	30
Egedal	-87	21	4	-1	1	2	1	0	27
Esbjerg	-191	47	14	-10	3	6	2	-4	27
Fanø	-5	1	0	0	0	0	2	1	28
Favrskov	-78	19	6	-1	1	2	2	1	27
Faxe	-55	14	3	-1	1	1	2	0	27
Fredensborg	-85	21	6	-1	1	3	2	1	28
Fredericia	-87	21	6	-6	1	3	2	-6	27
Frederiksberg	-264	65	23	25	5	10	2	11	28
Frederikshavn	-94	23	6	-1	2	2	2	0	27
Frederikssund	-81	20	6	-2	1	3	2	-0	28
Furesø	-92	23	10	8	2	5	3	11	30
Faaborg-Midtfyn	-75	18	5	-1	1	2	2	0	27
Gentofte	-235	58	23	106	5	11	2	47	29
Gladsaxe	-129	31	14	-14	3	6	2	-9	29
Glostrup	-37	9	4	-8	1	2	2	-19	29
Greve	-94	23	10	-2	2	4	2	0	29
Gribskov	-79	19	8	-2	2	4	2	0	29
Guldborgsund	-87	21	5	-1	1	2	2	0	27
Haderslev	-84	21	5	-1	1	2	2	-0	27
Halsnæs	-46	11	3	-1	1	1	2	0	27
Hedensted	-73	18	6	-3	1	2	2	-2	28
Helsingør	-111	27	9	-2	2	4	2	0	28
Herlev	-52	13	5	-11	1	2	2	-20	29
Herning	-135	33	14	-15	3	6	2	-9	29
Hillerød	-97	24	6	-1	1	2	1	0	27
Hjørring	-97	24	7	-2	2	3	2	0	27
Holbæk	-115	28	11	-12	3	5	2	-8	29
Holstebro	-89	22	8	-7	2	3	2	-5	28

Tabel 1 (fortsat)

Selvfinansieringsgrad for hhv. kommune og stat ved reduktion af kommuneskatten med ét pct.-point

Kommune	Umiddelbart provenu- tab <i>Mio. kr.</i>	Tilbage- løb <i>Mio. kr.</i>	Ændring i skatte- pligtig indkomst <i>Mio. kr.</i>	Ændring i udligning <i>Mio. kr.</i>	Dynamisk provenu		Selvfinansieringsgrad Kommune		
					Kommune <i>Mio. kr.</i>	Staten <i>Mio. kr.</i>	Ekskl. udligning <i>Pct.</i>	Inkl. udligning <i>Pct.</i>	Staten <i>Pct.</i>
Horsens	-137	34	13	-17	3	5	2	-10	28
Hvidovre	-88	22	6	-1	2	3	2	0	27
Høje Tåstrup	-87	21	9	-28	2	4	2	-30	29
Hørsholm	-69	17	7	28	2	3	2	44	29
Ikast-Brande	-63	16	6	-9	1	2	2	-13	28
Ishøj	-29	7	3	-11	1	1	2	-37	29
Jammerbugt	-58	14	4	-3	1	2	2	-3	28
Kalundborg	-74	18	7	-13	2	3	2	-16	28
Kerteminde	-37	9	2	0	1	1	1	0	27
Kolding	-143	35	14	-12	3	6	2	-6	29
København	-1013	248	106	-81	24	47	2	-6	29
Køge	-94	23	9	-13	2	4	2	-12	29
Langeland	-18	4	1	0	0	1	2	0	28
Lejre	-49	12	4	-1	1	2	2	0	28
Lemvig	-36	9	3	-4	1	1	2	-10	28
Lolland	-64	16	4	-1	1	2	2	0	27
Lyngby Tårnbæk	-133	33	13	40	3	6	2	33	29
Læsø	-3	1	0	0	0	0	1	-0	26
Mariagerfjord	-64	16	5	-1	1	2	2	0	27
Middelfart	-60	15	4	-1	1	2	2	-0	27
Morsø	-31	8	2	-2	1	1	2	-4	27
Norddjurs	-53	13	4	-5	1	2	2	-7	27
Nordfyns	-41	10	3	-1	1	1	2	0	27
Nyborg	-48	12	3	-1	1	1	1	0	27
Næstved	-127	31	12	-15	3	5	2	-9	29
Odder	-35	9	4	-1	1	2	2	1	29
Odense	-308	75	30	-48	7	13	2	-13	29
Odsherred	-50	12	3	-1	1	1	2	0	27
Randers	-146	36	12	-10	3	5	2	-5	28
Rebild	-47	12	4	-1	1	2	2	-1	28
Ringkøbing-Skjern	-93	23	8	-11	2	3	2	-10	28
Ringsted	-52	13	3	-1	1	1	2	0	27
Roskilde	-150	37	13	-1	3	6	2	2	28
Rudersdal	-155	38	14	60	3	7	2	41	29
Rødovre	-61	15	4	-1	1	2	2	0	27
Samsø	-6	1	0	0	0	0	2	0	27
Silkeborg	-151	37	12	-3	3	5	2	0	28

Tabel 1 (fortsat)**Selvfinansieringsgrad for hhv. kommune og stat ved reduktion af kommuneskatten med ét pct.-point**

Kommune	Umiddelbart provenut ab	Tilbage- løb	Ændring i skatte- pligtig indkomst	Ændring i udligning	Dynamisk provenu		Selvfinansieringsgrad Kommune		
					Kommune	Staten	Ekskl. udligning	Inkl. udligning	Staten
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Pct.	Pct.	Pct.
Skanderborg	-101	25	8	-1	2	3	2	1	27
Skive	-69	17	5	-8	1	2	2	-9	28
Slagelse	-107	26	11	-32	3	5	2	-27	29
Solrød	-41	10	5	3	1	2	3	11	30
Sorø	-46	11	3	-1	1	1	2	0	27
Stevns	-37	9	4	-5	1	2	2	-10	29
Struer	-31	8	2	-5	1	1	2	-16	28
Svendborg	-83	20	6	-1	1	2	2	0	27
Syddjurs	-69	17	5	-1	1	2	2	0	27
Sønderborg	-121	30	8	-7	2	3	2	-4	27
Thisted	-63	16	5	-8	1	2	2	-10	28
Tønder	-56	14	4	-13	1	2	2	-22	28
Tårnby	-76	19	7	-11	2	3	2	-13	29
Vallensbæk	-31	8	4	-1	1	2	3	-1	30
Varde	-86	21	8	-9	2	3	2	-8	28
vejen	-58	14	5	-11	1	2	2	-17	28
Vejle	-177	43	17	-14	4	8	2	-6	29
Vesthimmerland	-54	13	4	-1	1	2	2	0	28
Viborg	-156	38	11	-6	3	4	2	-2	27
Vordingborg	-69	17	6	-12	1	2	2	-16	28
Ærø	-9	2	1	0	0	0	2	0	27
Aabenraa	-92	23	7	-9	2	3	2	-7	28
Aalborg	-331	81	27	-16	6	11	2	-3	28
Århus	-537	132	57	-8	13	25	2	1	29
<i>Vægtet landsgen- nemsnit</i>	<i>-239</i>	<i>59</i>	<i>23</i>	<i>-13</i>	<i>5</i>	<i>10</i>	<i>2</i>	<i>-3</i>	<i>28</i>

Anm.: I det vægtede landsgennemsnit er kommunevirkningerne vægtet sammen baseret på antal indbyggere i kommunen.

Kilde: Egne beregninger på basis af en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen samt beregninger foretaget af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister